

Debatindlæg til Dansk Folkeoplysnings Samråd

Til DANSK FOLKEOPLYSNINGS SAMRÅD

vedr. "Debat om fremtidens Folkeoplysning"

fra

Landsforeningen af Landsbysamfund 26.03.04

Tak for tilsendt debatmateriale!

"Scenarium 3" (se allersidst i debatindlægget) er det scenarium, som Landsforeningen af Landsbysamfund finder mest meningsfuldt, og som vi ville stemme for, dersom vi havde stemmeret i DFS (LAL er §5-medlem). Vi opfatter det således, at vi alligevel er blevet opfordret til at indsende vores bidrag til debatten om folkeoplysning, og vi har dels svaret "generelt", dels svaret på de 4 spørgsmål.

* Landsforeningen af Landsbysamfunds generelle bidrag til folkeoplysnings-debatten: Folkeoplysningen skal ikke være en del af det etablerede uddannelsessystem ("scenarium 1"), der jo i sagens natur er begrænset af kvoter, regler og vedtagne uddannelsesmål. Folkeoplysningen skal på den anden side heller ikke være et "fritidstilbud" ("scenarium 2") og stå som en eller anden moralsk og bedrevidende konkurrent til den almindelige underholdningsindustri.

Folkeoplysningen skal have sin selvstændige profil som "dannende" (i forståelsen at blive dannede mennesker) og samfundslivs-uddannende (i forståelsen at uddanne mennesker til aktiv deltagelse i samfundets demokratiske liv).

Folkeoplysningen er altså ikke en individuel sag, men en fælles-sag.

Folkeoplysningen går ud fra, at vi alle sammen skal være her, at vi skal leve og eksistere sammen, og at vi kan leve og eksistere sammen på tusind forskellige måder, familiemæssigt, lokalt, regionalt, statsligt og globalt.

Folkeoplysningen hjælper os til sammen at finde ud af, hvordan vi gør dette, og hvad vi kan gøre inden for diverse lovgivnings-rammer - herunder ikke mindst grundloven - og folkeoplysningen sætter os dermed i stand til at kigge ud over rammerne og bevæge "folket" frem mod nye forbedrede rammebetingelser. "Folket" er i denne forbindelse først og fremmest de nære relationer og det vi menneskeligt kan overskue i vores eget liv og vore egne fællesskaber. Udgangspunktet er at kunne være sammen og fungere sammen i en hverdag. Men ikke med henblik på selvtilstrækkelighed, således som den slags let kan ende med.

Folkeoplysningens opgave er at hjælpe os til at hjælpe hinanden med at sætte vores eget nære liv i relation til andres nære liv, hvad enten de bor på den anden side af åen, på den anden side af sundet eller på den anden side af oceanet.

* Svar på spørgsmål 1 "De fælles værdier - både internt og eksternt":

Ja, det er muligt at definere et værdigrundlag for folkeoplysningen, og vi vil her henvise til værdiformuleringerne i "scenarium 3", samt til LALs egen tekst oven for. Det fælles

værdigrundlag skal formuleres af et ny-organiseret Dansk Folkeoplysnings Fællesråd med en demokratisk og mere åben opbygning end Samrådet har for nuværende.

* Svar på spørgsmål 2 "Organisering - herunder især "sammensmeltning" på lokalt plan": Den nuværende organisationsstruktur inden for Samrådet er forældet. Den hæmmes af, at de politiske oplysningsforbund har travlt med at finde ud af at samarbejde indbyrdes, uanset at de fleste erkender, at de politiske partiers repræsentativitet i befolkningen i det nye årtusinde kan ligge på et meget lille sted. "Kejseren har ikke noget på!", og elefanterne tramper det græs ned, som de selv skal leve af. Samrådets struktur er i for høj grad organiseret om uddelingen af tipsmidlerne og har gjort sig afhængig af ussel mammon. Der skal naturligvis gøres brug af internettet i såvel markedsføringssammenhæng som i undervisningssammenhæng, og med hensyn til forankringshuse skal folkeoplysningen lokalt betjene sig af de medborgerhuse, skoler, kulturhuse, forsamlingshuse, caféer og andre samlingssteder, der er i forvejen, så folkeoplysningen hjælper og styrker fællesskaberne.

Kommunalreformen behøver ikke at være en trussel for folkeoplysningen. Men det kommer naturligvis an på, hvor kvik man er fra Samrådets side til at omorganisere.

* Spørgsmål 3 "Målgrupper - hvem og hvordan":

Vi er enige med "scenarium 3" i deres svar, men ønsker mindre fokus på "den enkelte" og alt det dér med "tilbud". Folkeoplysningen skal sigte på "at bringe folk i forskellige livssituationer sammen", og har en "særlig forpligtelse til at gå på tværs af generationer, livssituationer, køn, arbejdstilknytning, etnicitet...", men skal på den anden side også støtte folk med særlige behov for at få et fællesskab med ligestillede. Vi er enige i, at mennesker, "der står mellem behandling, sundhed og eksistens" er en af folkeoplysningens målgrupper, men vi mener også, at mennesker, der blot er interesserede i at leve et sundere liv, er en værdig målgruppe.

* Spørgsmål 4 "Kommunikation - både eksternt og internt":

Vi er enige med "scenarium 3" i, at der bør formuleres et visionspapir for kommunikation baseret på folkeoplysningens værdier.

Vi har i dette papir IKKE taget stilling til folkeoplysningens finansiering.

Venlig hilsen

for bestyrelsen i Landsforeningen af Landsbysamfund
Jytte Aa. Møller, formand

*** Scenarium 3

"Liv, lyst og læring":

"Gruppe 3 skulle koncentrere sig om medborgerskab som ramme og ideal for folkeoplysningen. De tog afsæt i følgende definition af folkeoplysningens rolle:

- Folkeoplysningens rolle er primært at opdrage borgerne til medborgerskab og demokratisk deltagelse.

- Fokus ligger især på det lokale demokrati og de udfordringer, som ikke mindst kommunalreformen har medført for dette. Men der arbejdes også med nationale og internationale spørgsmål.

- Målet er at inddrage så mange borgere som muligt i samfundsdebatten og den

demokratiske proces.

- Finansieringen sker primært ved projektstøtte fra offentlige støtteordninger og private fonde".